

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sânt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se inapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 10 Martie

În Panciova și Timișoara încep Nemții a se pronunța contra „Schul-vereinului” din Germania. Ce roduri vor coace aceste enunțaiuni este greu a spune de pe acum..

Am arătat în numărul nostru de ieri, dice „Telegraful” din București reproducând un articol după „P. LI” îngrijirile ce noua atitudine a Muntenegrului a început se descepte prin presa austro-maghiară. Adevărul este că mobilisarea armatei muntenegrene nu este togmai un fapt de care nu ar trebui să se țină seamă, mai ales în momentul de față. De aceea și presa austro-maghiară nu încetează de a se ocupa de acest fapt, și astăzi găsim în „Deutsche Zeitung” nesce aprecieri care ne dau o idee despre efectul ce el a produs prin presa din Viena și pe care le reproducem aci, de și „Correspondența politică” desminte scirea din nou. Acest diar scrie următoarele:

„O scire importantă ne vine din Cattaro. Ea ne spune că Muntenegru a hotărît să și cheme sub drapel omenii în stare de a purta arma. Această măsură este motivată prin faptul, că Muntenegrul voesce a trage un cordon puternic și spre aceasta are trebuință de mulți soldați. Totuși trebuie se pară ciudat că cei din Cetinie, tocmai acum când resoala din Crivoscia este învinsă, și când resoala din Erțegovina e aproape de a se stinge simt trebuință de a întări cordonul dela fruntării, pe când mai nainte, când insurecțiunea era în toată puterea ei și când o închidere a fruntariilor muntenegrene, și-ar fi pus cea mai mare pedecă, cordonul dela fruntării era un lucru peste putință. Noi nu credem negreșit că Muntenegrul mobilizează în scopul de a recuceri Crivoscia. Dar chemarea în Muntenegru a tuturor oamenilor în stare de a purta arma ar fi în ori ce cas, chiar dacă ea n'ar avea de scop decât formarea unui cordon de fruntării, un eveniment căruia nu i se poate tăgădui un caracter serios mai ales dacă el e pus în legătură cu alte împregiurări din aceste din urmă zile. La acestea trebuie să numărăm faptul, că toate localitățile atât din Crivoscia cât și din Erțegovina care au fost ocupate de trupele noastre, au fost găsite golete de poporațiune care fugise în Muntenegru. În curând principatul va avea a da ospitalitate la mii de fugari pe teritoriul său. Scopul ce se urmăresce printr'aceasta este foarte lămurit.

„Se va crea o cestiune a fugarilor, asemenea cu aceea care esista în anul 1876 pe timpul resoalei contra Turciei și care a procurat unul din motivele care au împins pe puteri la intervenirea diplomatică din Constantinopol. Cu chipul acesta insurecțiunea erțegovineană va fi desbrăcată de caracterul ei intern austriac și va fi ridicată la rangul unei încurcături internaționale. Planul este limpede și vădit. Dar situațiunea este astăzi cu totul alta de cât acum șese ani și, de

și nu ne îndoim de bună voința a comitelui Ignatieff de a face din afacerea insurgenților erțegovineni o cestiune europeană, totuși voinței i lipsesce puțința de a o realiza. Căci numai cu Muntenegru ca aliat, cei din Petersburg nu se vor încerca a începe o încăerare cu Austria și Germania.”

La aceste reflectează citata foaie într'un mod care ne surprinde, scriind următoarele linii:

„Dar este oare „Deutsche Zeitung” sigură de Germania? Aceasta este o cestiune asupra căreia esistă o mare îndoială, căci pe cât se dice, tratatul de alianță prevede că Germania nu va veni în ajutorul Austriei sau vice versa, de cât numai atunci când una din aceste două puteri s'ar afla față în față cu două puteri mari. De aceea nu credem că Germania ar alergera în ajutorul Austriei când aceasta s'ar afla într'o încăerare numai cu Rusia ajutată de poporațiunile slave din toate părțile.”

Lungă reflecșiunile foaiei burescene înregistrăm o voce panslavistă. Diariul „Russ”, organul lui Accasacoff ocupându-se cu Austro-Ugaria într'un articol de fond, între alte scrie și aceste:

„.... Austria la cea dintăiu privire apare un conglomerat de cele mai diverse neamuri. Ar fi însă fals dacă ar gândi cineva, că organizațiunea guvernului ei este numai un mechanism politic, aședat în viața diverselor popoară spre a le susține la olaltă și care influențează numai pe din afară viața lor organică; nu, organismul acesta mai are încă o însușire istorică, care însă este o idee vie — catolicismul. Dintre neamurile slavice a le Austriei numai Polonii sânt absorbiți de catolicism și prin acesta deosebiți de familia cea mare slavică. La Cechi tradițiunile hussitice sânt în vie memorie până în ziua de astăzi. În părțile inferioare ale poporului la Croați, Slovaci și Sloveni se mai susțin tradițiunile credinței celei „vechi” (ale ortodocsiei) și la toți acestia interesele naționale sânt mai pre sus de interesele religioase. Sârbii din Banat și din confiniul militar, care acum ca și mai nainte sânt separați (?) de ortodocsie; lângă acestia vin a fi aduși nenorociții Ruși din Galiția, încă de pe timpul dominațiunii polone făcuți cu puterea, dacă nu catolici, cel puțin uniți; și Rușii din Ungaria băgați cu sila în zilele Mariei Teresie, în unație, care unație însă în popor n'a putut prinde rădăcini...”

Foaia rusească vede în nisuințele de catolisare unica „misiune” a Austriei și află că aceasta este isvorul nesecat al mișcărilor și agitațiunilor internaționale, care sânt în stare a provoca conflicte sângeroase. În sfârșit „Russ” speră că Europa, mulțumita inițiativei lui Gladstone, va întreveni... Va să dică după „Russ” Austria este iepurele, care amenință pacea Europei. Aceași foaie scie spune că raporturile între Germania și Rusia nu insuffă nici o temere de resboiu, pentrucă — și pe împregiurarea aceasta pune accent deosebit — între

aceste două state nu esistă momente de rivalitate, nici pe terenul geografic, nici pe cel etnografic, cu atât mai puțin pe cel politic.

„Nevoie Vremia”, foaia lui Ignatieff, într'un număr mai recent dice că deocamdată un resboiu și numai cu Austria nu e oportun.

Reproducem din „Poporul” articolii următori cari pentru situațiunea politică de astăzi au un interes deosebit.

Nemții și Rusia.

E interesant a constata că, prin familie nerusesci singurele cari formează o bandă a parte, adecă care se isolează de societatea rusească proprie dișă, sânt acele cari aparțin provinciilor supuse Rusiei.

În această categorie, în cea dintăiu linie sânt Nemții din provinciile Baltice, cari sânt cei mai numeroși și mai influenți. Odată, acești locuitori ai Livoniei, Esthoniei, Curlandei nu se deosebia de felii de Nemții emigrați din Germania. Pentru dênșii asemenea, regula cea mai absolută care domina era ca, dela a doua, și prea adese chiar dela întâia generație devenea naționali Ruși. Ei nu se deosebia de ceilalți ruși decât prin indoita particularitate, că une-ori vorbeau a casă nemțesce și că adese-ori mergeau la biserica luterană. Ei erau mai numeroși decât alți străini și se găseau prin toate clasele societății; ei juca un oare care rol nu numai la curte, în minister și armată, dar chiar în lumea sciifică sub titlul de doctori și profesori, în comerciu și în industrie; dar toate acestea trecură nevedute pe câtă vreme ei rămăse confundati cu Nemții veniți din Germania propriu diși. Această stare de lucruri se modifică în ultimii timpi. Dela propaganda greacă religioasă din 1840, care determină pe o mare parte din populațiunea Livoniei a abjura religiunea țerei lor, și că astfel după cum s'au vădu de atunci, aceasta nu era decât preludiul unui nou atac dirigit în contra caracterului nemțesc și contra situației istorice a provinciilor Baltice, Livonienii, Esthonienii, Curlandei din clasa înaltă care trăiau la Petersburg, se considera ca o grupă de populațiune distinctă de Ruși și Nemți rusesci.

Pe când Nemții emigrați din străinătate n'au nici un motiv de a adopta în privința Rusiei și a instituțiunilor rusesci o atitudine de rezervă bănuitoare și de a lua loc în conflictele partidelor politice, Nemții livonieni din reședință, se consideră ca nisce reprezentanți ai unor interese particulare, pe cari le apără cu o pasiune și cu interes crescând. Cea mai mare parte de emigrați din acele provincii cari se află în serviciul statului, fie în administrație sau în armată, mai ales cei din noua generațiune, voesc să fie deosebiți de așa dișii Nemți rusesci, cari adese sânt ostili instituțiunilor Baltice, manifestând în privința junii Rusii democratice o ostilitate puțin ascunsă și ține de câte ori au ocașie, a revindeca caracterul istoric al patriei lor.

Dela începutul perioadei decianale dela 1860—1870, un antagonism violent domnesce între Ruși și Nemți, antagonism care nu contribuie puțin a despera și invenina lupta începută pentru revindecarea naționalității provinciilor Baltice. În aceste condițiuni, nu rar se se dea mâna și se ajute sub ori ce formă. Se poate dice chiar că în cea mai mare parte a casurilor, toți Nemții fără distincțiune de origine și din ce State sânt, fac împreună cauza comună. E adevărat că în acești din urmă ani esistând deferințe interioare în elementul german sau acusat puțin în comptul intereselor comune. Supușii noului imperiu german au convicțiunea de a fi cetățenii unui stat puternic, și că nu se mai mulțamesc de rolul cari și condamnă a nu fi decât nesce buruieni ale pământului slav.

Un Rus.

Următorul pasagiu estras dintr'un volum publicat la Dentu de cătră dl Tissot, espune foarte clar atitudinea presei rusesci în privința Germanilor:

Presa rusească și Nemții.

În ajunul resboiului din 1870—1871 antipatia contra Nemților devine din ce în ce mai manifestă și generală. Pentru a ne putè da compt, nu avem decât se aruncăm o ochire asupra celor mai influente jurnale din acea epocă, precum „Gazetta de Moscua”, proprietatea universității din Moscua, dirigeată de cătră Katkow: „Gazetta Rusească din Petersburg”, (proprietatea academiei imperiale de sciințe), dirigeată de dl Karche; „Vocea” dirigeată de d. Kreiewski; „Gazetta Bursei” dirigeată de dl Turbinkow și „Lumea Rusă”, dirigeată de funcționarii nemulțamiți cari numără printre ei pe generalul Fadeieff.

Cele câteva pagine ce vom consacra la manifestațiunile acestor jurnale, nu vor fi cele mai puțin interesante din studiul nostru.

La începutul anului 1870, dl Katkow publică câteva articole în favorul regelui Hanovrei. D. de Schweinitz, ambasadorul nemțesc la Petersburg, întreba pe d. Katkow, dacă „Gazetta de Moscua” n'ar putè se insereze în corpul jurnalului articole ce i s'ar trimite din Berlin, și care ar conține informațiuni importante. D. Katkow refușă net. Mai mult, el publică o serie de articole (15 și 28 Decemvre 1869; 11 Ianuarie 1870) în cari el denuncia aceasta tentativă și blamă această procedură de a falsifica opiniunea publică. Cea mai mare parte din jurnale aprobă conduita dlui Katkow. „Golos” în numărul seu dela 22 Decemvre dice: „E o greșală a considera Rusia ca o aliată a Prusiei; cabinetul țarului e neutru și noul ambasador frances, Generalul Fleury, va ajunge chiar a o lipi de Francia. E adevărat că țarul oferi șefului Confederațiunei Germaniei de Nord ordinul Sf. George, dar acesta e un fapt cu totul personal, cel mult „militar, acesta nu e un fapt politic”.

Pe atunci apăru o broșură: *In-pasul oriental*. În ea era dezvoltată ideea că Rusia n'ar fi în stare se tranșeze cestiunea orientului decât prin ajutorul Franciei. „Gazetta de Mosoova“ salută această broșură, (18 și 20 Februarie) ca preluđu al alianței franco-rusească. „Gazetta Bursei“ (16 și 22 Februarie) se pronunța în acelaș sens; ea dicea că prima anecsiune ce își permite Prusia, ar rupe într'un mod definitiv alianța Rusiei cu acest stat. „Golos spriginind cu energie opiniunile enunciate în broșura ce am menționat și acest jurnal adaugă că Rusia singură ar putę protegea Germania de sud contra violențelor prusiene.

La 5 Martie, același jurnal conșura pe Fracia dea nu pune pe Rusia în numărul prietinelor detestabilei politice bismarkiene. „Gazeta Bursei“ afirmă că amiciția în curțile din Berlin și Petersburg era o amiciție tot atât de afectată ca și ura Rusiei contra Austro-Ungariei ale cărei sentimente erau atât de antibismarkiene.

Broșura generalului Fadeieff: „*Forțele militare ale Rusiei*“ avu un mare resunet și un imens succes de sigur din cauza marelui uri cu care vorbja contra Prusiei.

Ministrul de resboiu d. Miliutin, și adversarul seu, și principele Bariatowski, inspiratorul broșurei, nici o dată n'a făcut un secret din preferința lor pentru instituțiile franceze.

Pe timpul declarațiunii de resboiu toate jurnalele arborară drapelul franceș și era fideli, fără a se ocupa de atitudinea guvernului lor. „Gazeta Bursei“ declară că o victorie a nemților deveniți aroganți, nu servia nici decum intereselor rusești, „Gazeta de Moskova deplânge (21 Iulie) izolarea Franciei; ea cere într'un mod categoric ca cabinetul rusesc să evite chiar aparența unui sprijin dat Prusiei; și se nu împedece de loc acțiunea Austro-Ungariei. După articolele prusofile ale lui *Times* același jurnal dicea (21 Iulie) că „indentitatea intereselor germane și engleze erau mai dinainte „stabilite, și că Rusia se va lăsa a fi „dusă la sinucidere, puindu-se în partea Prusiei.“

La 1 August, jurnalul d-lui Katkow, constată cu regret că Fracia nu mai pune compt pe Austria. *Golos* scrie în 2 August: „D. Bismarck se „cășnesce de geaba d'a imputa Franciei, proiectele sale contra Belgiului; „nu e nici decum Fracia, ci... „marelui ducat al Hessei, Nassau, Schleswig-Holstein“ caută dea convota Belgiul. Prusia face totul pentru „a încurca Rusia cu Fracia și pentru a „întărita bănuelile Rusiei contra flotei „franceze trimisă în marea Baltică. „Dar la Petersburg se vede îndestul „că rusofilismul prusian nu e de cât „un act de tartuferie. „Se poate prevedea, dicea „Gazeta de Petersburg“ „din 22 Iulie, că dacă Germania rămâne „victorioasă, „viitoriul resboiu, cel cu Turcia, pentru liberarea fraților sei slavi, va vedea „pe învingătorii de ađi alătura cu „inamicii Rusiei.“

„Gazeta de Moskva“ repetă fără încetare, că perfidul Albion era aliat într'un mod secret cu Prusia; că Rusia ar trebui să se pădească de cursa întinsă de Germania bine armată, Franciei care nu se gândea la nimic (31 August.) — Rusia care se găsea deja într'o depedență rușinoasă față cu Germania; rusificarea Linoviei, Esthoniiei și Curlandei a fost oprită de Bismarck (2 Septembrie).

„Victoria armelor nemțesci, — „dicea *Golos* în August, — va fi funestă pentru Germania întreagă, căci „causa Prusiei e aceea „junktumului“ „al militarismului brutal. E adevărat, — „urmează acest jurnal — că dinastia „prusiană, mai ales bătrânul care se „afli în capul ei, are simpatii și me-

„rite mai multe de cât Napoleon III, „dar în viitorul resboiu, nu va fi nici „decum de regulat o cestiune între „duoă dinastii, ci va fi cestiunea d'o „luptă a duoă rase; rasa slavă și rasa germană.

V. Tissot.

Din tomul III al memoriilor lui Kossuth.

Quisquis patriam carosque penates quærit, ense petat.

II.

Atunci și acum.

(Încehere.)

Unsprezece ani au purtat în Ungaria un potop de călăi veniți în țeară din străinătate, sau nisce renegați mai răi decât aceștia chiverniseală nemțescă: Ungurul dacă avea se făcă o plânsoare, primea hotărîrea în limba nemțescă, dacă avea un proces, i se trânteau legi nemțesci în cap; Ungaria a fost o provincie austriacă, administrată nemțesc, guvernată nemțesc, chinată și maltrată. Diploma din Octomvre, restitue limba ungară la toate direcțiile administrative și tribunalele în drepturile sale naturale.

În timp de unsprezece ani de amărăciune nu esistase în Ungaria nici o viață publică. Simțul național atât de viu la poporul maghiar nu se putea exprima decât în privirile crunte ale ochilor sau în șoptiri înverșunate în întunerecul chilielor închise cu grige. Țeara era un mare cîntir, un loc de înmormântare pentru cei morți de vii, în a cărui tăcere mortuară se mișcau numai conspiratorii; cine nu conspira astepta scârșnind în tăcere din dinți aurora reinvierei.

Acum vine diploma din Octomvre și reactivează instituțiile constituționale ale țerei; salele de discuțiune ale paladiului vieții naționale, a instituțiunii comitatense se redeschiseră; cuvântul liber se aude de nou în străvechile bastiuni ale libertății ungueresci, în locurile de plantațiune ale patriotismului și virtuții cetățenesci; Ungurul a început a se simți ca cum se simte un om care iasă la aer liber dintr'o pivniță plină de gazuri înădușitoare: el resuflă și sorbi aerul cu plumâni lărgite și cu pept sufucat, din greu.

Și apoi i se mai promisese și dieta. Diploma regală și încoronarea se puseră în perspectivă apropiată și dl Benedek își luă diua bună dela „iubita sa patrie“ din reședința sa ca comandant al țerei cu proclamațiunea, că acum „constituțiunea unguerescă e restaurată, dorințele națiunii sunt implinite.“

Aceasta firesce era numai amăgire. Constituțiunea aceasta nu era constituțiunea unguerescă; peatra fundamentală a acestei constituțiuni poartă inscripțiunea: Ungaria trebeu să fie un stat liber și independent, care cu privire la întreaga sa sistemă de guvernare, subînțelegend aici resboiul și finanțele, trebeu să aibă consistența sa propriă, independentă, separată cu totul de imperiul austriac și nesupusă la amestecul nici unui popor sau țeri străine; dar constituțiunea octroată de diploma din Octomvre încorporează Ungaria în monarchia unitară austriacă; ea conșese Ungariei autonomie, dar numai în sfera afacerilor provinciale și aci încă numai cu condițiunea, ca Ungaria încât pentru toate afacerile de stat, începend de sus dela încuviințarea dărilor, a recruților, dela stabilirea modalității cu privire la obligămăntul militar până în jos la afacerile postale, de telegrafe și drumuri de fer să fie degradată într'o provincie a monarchiei austriace și să fie dependentă de senatul imperial și de ministeriul cesaro-austriac. Cu un cuvânt: diploma din Octomvre nu

a fost o apropiere de dreptul istoric, ci o înștrăinare dela acest drept, nu conșesione, ci un punnal, să o spunem cu cuvintele cele mai cruțătoare: a fost un blid de linte, pe care afurisita pretensiune a „unității imperiale“ îl dede națiunii cu cugetul rezervat, că națiunea, înfrântă fiind de secăturile unei domnii teroristice de 11 ani, se va areta destul de lașe ca să-l pimească drept schimb pentru sânta moștenire a străvechilor sale drepturi.

Dar străinii neversați în dreptul de stat ungueresc, ori cât de ageri erau ei dealtmintrenea, totuși de zarea luminei din front nu puteau vedea înțunerecul din fund; de aceea ei credeau lucru posibil, că în cum-pena hotărîrei națiunii ungueresci pondul celor date va precumpâni pe cele reținute sau chiar furate.

În urma acestei îndoieli ivite Pulszky făcū la 25 Octomvre aretarea, că conșesione ungueresci au făcut mare impresiune la guvernul din Turin. S'au înșpământat. Și impresiunea cea rea a mers atât de departe încât în momentul când Pulszky solicitase achitarea speselor pentru fabricațiunea de note de bancă ungueresci ni se promise plățirea, dar plenipotențiatul lui Cavour (Berzi) însoți promisiunea cu observarea: „Noi poate că ne ostenim în zedar, căci Ungurii vor fi satisfăcuți.“

Cumcă Austria umbla cu gândul unui atac asupra Italiei, despre aceasta Cavour era de deplin convins. El era pe părerea că conșesionele făcute Ungariei sunt o pregătire calculată cu isteție pentru a realiza atacul intenționat: o intențiune aceasta, care servea de așa și propunerii relative la întvederea din Varșovia. Mai erau însă și alte simptome ce indicau aceasta intențiune. Un asemenea presemn era împregiurarea, că jurnalele ungueresci și austriace pe la sfârșitul lui Septembrie, va se dăcă într'un timp, când discușiunile despre întvedere se continuau încă, vestiau apropierea unei recrutări în nisce proporțiuni cum nu s'a mai pomenit; se dicea că se vor chema cinci clate de etate și într'adevăr „Wiener Zeitung“ publică în Octobre un decret ce provoacă autoritățile să ia dispozițiuni ca completarea armatei pro 1861 să se poată esecuta încă în anul 1861. Alt simptom mai era, că trupele imperiale din Veneția se înmulțiseră considerabil. Aceasta concentrare de trupe a dat însă și la schimbarea de note diplomatice. Austria firesce contesta ori ce intențiune de resboiu, unde numai isbutia cu tăgăduirea se desvino-văția cu aceea că se reștringe a în-arma pentru toate casurile de apărare; firesce aceasta era numai o fabulă, pentru-că ea putea se scie prea bine, că Victor Emanuel ocupat fiind cu Neapolea, nu va atăca în anul 1860 Dealtmintrenea și raporturile comitetelor revoluționare din Veneția despre înmulțirea trupelor risipiau ori ce îndoială. Cavour se plânse lui Pulszky, că nu este în stare ași procura informațiuni sigure despre adevărata forță a trupelor austriace concentrate în Veneția, pentru-că Venețianii în faptă vedeau mai mulți Austriaci de câți se aflau acolo. Poate că într'adevăr a fost așa, cu necurmatele mișcări și translocațiuni ale trupelor o astfel de amăgire într'adevăr nu era eschisă. Nu încăpea îndoială, că se duceau necurmat trupe în Veneția care și așa era des ocupată. La toate aceste simptome s'au mai adaus și denumirea m. Benedek, care în acel timp trecea de cel mai capabil beliduce austriac, ca „comandant de armată și general comandant pentru regatul Lombardia-Veneția, de asemenea și pentru Carintia, Stiria, Tirol și teritoriul litoral“ — și denumirea aceasta a urmat togma în 20 Octomvre,

prin urmare în diua când se dedură Ungariei conșesionele. Concentrarea acestor comande în mâna unui beliduce și cu deosebire în mâna lui Benedek și coinciderea acestui eveniment cu întvederea dela Varșovia și cu conșesionele făcute Ungariei: toate acestea Cavour le considera de picătura care făcea să se verse paharul plin deja. În conșingerea aceasta el trimise comandantului flotei neapolitane, admiralului Persano, care mai târziu avu o soarte atât de tragică, „următoarea telegramă:

Ține flota gata de plecare spre marea adriatică și dispune o recrutare forțată de matrozji în porturile neapolitane. Dacă legea neapolitană nu pedepsece cu moarte deserțiunea în timp de resboiu, publică o ordinațiune în acest înțeles și impușcă pe ori ce deseritor. Timpul de a se lua măsurii mari a sosit. Spune lui Garibaldi, că de vom fi atacați din partea Austriei, eu îl voi provoca în numele Italiei, să se îmbarce cu cele două divisiuni, pentru a lua parte la luptă aici la Mincio. Trimite-mi la ori ce cas pe Turr, ca densusul se poată influința asupra Ungurilor.

Cavour scrisse și Regelui, svătuindu-l se părăsească la moment provinciile de sud și să se pună în fruntea armatei.

În aceeași di (22 Octomvre) el adresă și principelui Napoleon o scisoare, prin care-i comunică, că (Italianii) sunt gata a resista cu energie unui atac din partea Austriei, numai cât dinșii nu sciu, din care parte se va face atacul. Ar fi avantajos pentru dinșii, dacă vor fi atacați din spre partea principatelor. De aceea rețearcă pe principele a întvenii împăratul (Napoleon) ca Fracia să dea Austriei să priceapă că la cazul unui atac asupra Piemontului Lombardia să rămână neatinsă.

Această situațiune încordată în care invasiunea francesă se asteapta în tot minutul, a durat numai vro câteva zile.

Jurnalele franceze inspirate vesteau ca un *factum*, că cabinetul din Viena a trimis pe baronul Hübner cu o misiune în formă de ultimatum la principele Metternich în Paris, prin care principele se avisase a da de scire lui Napoleon că Austria e hotărâtă a paralisa planurile regelui Victor Emanuel ce ținteau la unitatea italiană, prin o procedere ofensivă; i s'a mai impus principelui și datorința a se informa exact, dacă în cazul acesta intențiunea lui Napoleon este ca se dea earăși ajutoriu Piemontului și dacă este așa, ce ar trebui să facă Austria pentru a îndupleca pe Neapoleon să se abată dela această intențiune.

Cumcă aceste destăinuirii nu erau neintemeiate, aceasta se adăveresc și din o epistolă a contelui Cavour către generalul Lamarmora, datată din 20 Octomvre. În epistolă Cavour scrie:

„Am aflat dela Paris, că împăratul primescce astăzi pe principele Metternich, care va presenta ultimatumul austriac. Dacă lucrul e astfel, resboiul e sigur, pentru-că mi se pare imposibil lucru ca Fracia să se supună amerințărilor austriace. La tot cazul aceasta întrevorbire va decide, dacă me vor lăsa în pace sau va fi resboiu.“

Descoperirile foilor inspirate din Paris mai cuprindeau și aceea, că Austria va aștepta cu esecutarea atacului proiectat până ce se vor pronunția țarul și guvernul prusesc din Varșovia asupra afacerilor din peninsula italiană. Cumcă ofensiva proiectată, ba decisă, trebuia suspendată până la sfârșitul întvederei din Varșovia, e lucru firesc, pentru-că Împăratul Francisc Iosif a plecat direct la Varșovia numai din motivul, că „să și asigure o nouă alianță sântă“ contra revoluțiunii.

Dar acest plan, în care cei din Viena se încreșuseră atât de mult, se nimici prin priverile posomorite ale lui Napoleon și prin puternicul cuvânt al Angliei. *Rendez-vous-ul* din Varșovia nu numai că nu a realizat dorul Austriei, ci din contră aceasta a mai primit și avisul dela țarul tuturor Rușilor, că Austria va face bine, dacă va rămâne pe pace.

De altă parte Cavour, care nu doria alta decât ca Împăratul Franței să garanteze integritatea Lombardiei, primi la scrisoarea sa adresată principelui Napoleon respunsul, că Împăratul a făcut mai mult, „Austria s'a îngajat a nu ataca Piemontul.”

Deci norul acesta de tempestate trecu. Cavour se simți deja în primele zile ale lui Noemvre asigurat că până în primăvară patria sa nu va fi atacată. Până atunci, credea dânsul, Gaeta va fi cucerită, regele din Neapole va deveni fugar din țară și cu aceasta împreunarea Neapolei cu Italia de nord și de sud va fi faptă implinită, care trebuie se măture cestiunea de pe tapetul cunctațiunilor diplomatice. Prin o astfel de regulare a afacerii Neapolea, care acum absorbia puterea trebuia se devină un izvor de putere. Cavour calcula, că Italia va fi în stare să îmulțescă până primăvară forța sa militară normală cu 60,000 soldați, cu care avea se înceapă resboiul pentru eliberarea Veneției; atunci Italia avea să arunce Austriei mânușă în față, chiar și „dacă prin vecsațiuni ar duce lucrurile atât de departe încât însăși Austria se înceapă resboiul.”

O scrisoare a reprezentantului nostru din Paris de dto 4 Novembre cuprinde următoarele.

„Un mare serviciu ni s'a făcut prin aceea că i s'au legat Austriei mâinile ca până la primăvară se nu poată ataca. Austria nu poate decât se devină tot mai slabă; finanțele ei încurcate prin permanența armatei sale pe picior de resboiu, trebuia să devină și mai încurcate; trupele sale, care îi consumă creșterii din urmă, le va cuprinde demoralizarea; Italia însă se va întări asemenea unui om tiner și viguros din di și până la primăvară vom fi și noi gata. Aici (în Paris) oamenii sunt pregătiți pentru eventualitatea că în primăvară puterea împreunată a Italiei și Ungariei va zdrobi pe Austria.” *Est coeca futuri mens hominum fati.* Mulți nori, de care noi nici nu am visat, s'au conglomerat pe orizontul nostru până la aceea primăvară care era steaua speranțelor noastre. Nu se poate însă dice că până la începutul lui Novembre vederile reprezentantului nostru din Paris (colonelul Nic. Kiss) nu erau îndreptățite.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Sebeș în 9 Martie v. 1882. De Redactor! În numărul 27 al „Telegrafului Român” la corespondența din Sebeș privitoare la alegerea primariului, observați în notă, că după cum sunteți de o parte încunoscințiați, solidaritatea s'a făcut imposibilă, fiindcă unii a stăruit morțis pre lungă un propus ce și la fost formulat prealabil, și de carele ceia-lalți nu au avut nice o cunoscință; Doriți însă în observare ca se fiți deplin lumați asupra adevărului. Deci ca nice Dvoastră, nice On. public cetitor se nu fie de o părere greșită, voi cerca după părerea mea a ve face deplina luma în acesta cestiune.

Îndată după abdicarea primariului Dr. Păcurariu, Români au început a se interesa, ca să se facă alegere pentru primariat. Chiar și în reprezentanța orășenaescă sa adus conclus,

ca să se roage locurile competiți a dispune alegerea primariului.

Odată cu aceasta cestiune a venit pre tapet cestiunea persoanei; cine se fie primariu? Unii diceau Piso, alții și anume cei mai mulți diceau Dr. isac.

Dl. Piso însă dela un temp a început cu tot felul de presiuni d. e. ca dacă nu se va alege el atunci mai bine trece cu oamenii lui și votează cu Sasii; Oamenii lui sunt: Avram David paroch, Danil David învăț. Danil Chirca provisor, și Petru Tecău.

Și alte multe de felul acesta, că dacă nu va fi el primariu atunci se va întâmpla cutare și cutare lucru, adecă o mulțime de amenințări așa dîcînd.

Cestiunea primariatului însă s'a fost mai uitat, presupunînduse, ca așa va rămânea până la implinirea periodului de 6 ani în 1883 Aug. adecă substituie ilegală.

Pentru aceea Ordinul vice-comitetului de a se alege primariu în 12 Martie, comunicat numai cu 3 zile înainte în adevăr a surprins și a frapat pre mulți.

Acum se începe în toată puterea cestiunea persoanei primariului, înțeleg între Români.

Oamenii lui Piso cu nici un preț nu concedeau că primariu poate fi altul afără de Piso. Aducîndu ca merite praca de 13 ani. — Cei lalți diceau ori care din doi, numai Român să fie. Și anume acela pentru care e opiniunea publică, pentru care e maiortatea. Opiniunea publică a fost tot deauna contra lui Piso. Și majoritatea pre lungă acestea, cum foarte bine a observat unul, nouă ne trebuie un primariu, carele se nu ne ducă la blam, la rușine, și carele se scie reprezenta interesele comunale, și nouă se ne fie fală cu el și nu se depindă și de frunză. Nu voesc se întru mai departe în meritele unuia și a altuia, dacă va fi de lipsă însă, o voi face-o la timpul seu.

O împregiurare a venit intraceia de a ajutat dlui Piso la realizarea scopului seu în detrimentul seu. Și anume: Omul seu Danil David a fost învățătoriu de limba română la gimnaziul săsesc, de unde avea salariu 200 fl. v. a. anual.

Sasii însă după cum am aușit vorbinduse, fiindcă David nu făcea nice un sporiu, nice un examen, a scris concurs pentru acest post dîcînd: mai bine dăm acelea 200 fl., unui Sas decât unui Român. Concursul espira, dacă nu me înșel tocmai pre timpul alegerei de primariu. În dimineața alegerei de primariu veșui pre Dl. Piso umblînd până în ziua prin cetate intrînd pre la câte un Jidov, ori ce mai sciu eu.

Tot asemenea veșui și pre Dl. Danil David vorbind cu Preotul săsesc și cu alți Sasi.

De aici apoi unii oameni rei dic: Că fiind că D. David, deși s'a scris concurs pentru postul de limba română la gimnaziul săsesc, totuși e învățătoriu acolo și așî, trebuie că ia părut reu de 200 fl. v. a. și i sa dat cel mai nimerit prilegiu, pentru ale mai putea căpăta câtva timp.

Cred On. Redacțiune, că din cele espuse până aci ve veți fi lumat de ajuns*) pentru a pute vedea cine a fost cauza căderii Românilor.

Această cădere a Românilor și în unicul oraș românesc în Ungaria deși în mare majoritate 35 Români 26 străini, a adus Românilor sebeșiani nu numai un blam, ci și daune enorme, care nu aflu cu cale ale espune aici.

De aceia apoi nu e mirare dacă poporul așînd, că Români au cădut

*) Cam slăbuț; argumentele tocmai pe unde ar trebui se fie mai tari contra Piso și David sunt șovăitoare și preteostoase. Red.

și din cauza cui, era pe aci se trecă marginile răbdării. S'a aflat însă oameni cari îi-a mulcomit, și cari în loc de resplată s'a veșut arătați și trași la judecată de cătră dl Piso ca dir. de Poliție.

Ba a mers așa de departe încât în a doua acuză criminală, dl Piso, a dîs: pe subscrisul pe răspunderea dlui numai decât să-l aresteze, eară despre toate urmările ce vor fi se răspundă dnii I. Tipeiu și Paraschiv.

Urmare la toate deocamdată nu e decât, dispreț total față cu oamenii aceia, ce au tradat interesele noastre. Și pot fi securi că din încrederea poporului nu vor mai dispune de interesele lui.

Eu unul dolesc, ca acest cas se nu aibă urmările atât de rele cât le poate avea, căci atunci va fi foarte mare răspunderea acelor ce l'au făcut. Am dîs adevărul.

Zevedeiu Mureșan.

Varietăți.

* (Alegeri la sinodul arhidiocesane (continuare din Nr. 28). În cercul cl. al *Hondolului* P. Protos. Nicanor Frateș*). În cercul mirenesc al *Sibiului* s'au ales: Iacob Bologa consil., Ioan de Preda adv.; în cercul *Săliștei*: Ilie Măcelariu cons., Dr. Nicolae Olariu avocat; în cercul *Sebeșului*: Dr. Nicolae Maier prof., Dr. D. P. Barcianu prof.; în cercul *Sighișoarei*: Constantin Stezar cap. în pens. și Zacharie Pușcariu funcționar, în cercul *Vâlcelelor*: Ioan cav. de Pușcariu septemvir, Dr. N. Pop prof. gim.; în cercul *Albeii-Iuliei*: Nicolae Gaetan adv., Rubin Pațîța adv.; în cercul *Agnitei*: Ioan Zaharia v.-notar jud., Livie Bran de Lemeni vice pretor; în cercul *Brașovului*: Diamandi Manole comerciant, Ioan Popea profesor gimnasial.

* O jertfă a iperzelului în maghiarisare. Directorul gimnaziului de stat din Fiume Dr. Zaffery este pus în disponibilitate, pentru că la ocaziune s'a exprimat prea pe față și fără tact asupra nisuițelor sale de a maghiarisa cetatea Fiume. Ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune publică, „ca se nu se amărăscă amicitia italiană-maghiară, la propunerea podestei (primariului) Ciotta“, a dispus disponibilizarea numitului director.

* (Clădiri nou se vor ridică în interiorul Bucuresciilor,) între cari: o stațiune mare în centrul cetății (lungă Cismigiu pe boulevardul cel nou); palatul justiției; palatul camerei și senatului. Academia, biblioteca și arhivele; doue licee, dece scoli și columna Traiană.

* (Drumuri de fer noue în România.) Guvernul român a prezentat Camerei deputaților felurite proiecte de legi pentru construcțiunea liniilor ferate următoare; Titu-Tergoviște, Râmnicul Vâlcei-Petra-Corabia cu o ramificațiune la Ocnele mari; Folticeni-Dolhasca; Peatra-Bacău; Bărlad-Vaslui și Huși Docolina. Proiectele aceste au fost primite de cameră cu aplauze prelungite. În curînd se va vota și o linie ferată Bucuresci Cernavodă. Linia aceasta e preste 250 chilometri de lungă și va lega Dobrogea de România cu un pod grandios preste Dunăre. — Senatul a votat proiectul de lege pentru rescumpărarea liniei ferate Cernavoda-Constanța cu prețul de 16,800,000 franci.

* Marți, în 1 Martie cu ocaziunea aniversării născerei Regelui Italiei Umberto, la legațiunea italiană din Bucuresci, a avut loc un banchet oficial și seara a avut loc primirea.

*) Duplu.

Red.

* (Despre inele.) Obiceiul inelelor se găsește la cea mai depărtată anticitate, și e cu totul neștiută cine le a inventat mai înainte de a face us de dênsele.

Să pare însă că Egiptenii au fost cei cari le au purtat cei dintăiu; căci istoria lui Iosif în Egipt e primul loc unde se găsește mențiune despre inele căci dice: „Faraonul își scoase inelul din mână și l pus în mâna lui Iosif“ și e de notat că îl vedem fiind chiar de atunci simbolul puterii. Mult timp avea să rămăe Grecilor necunoscut usul inelului, și aceasta o deduce Pliniu naturalistul din aceea că nu a veșut nici odată făcîndu-se mențiune nici în Iliada nici în Odisea, cu toate că Omer obicinuesce a observa cu băgare de seamă și a numi în special fie care parte ce compunea podoaba atât a bărbaților cât și a femeilor.

Noi vedem inelul întrebuințat ca pecetiă pentru prima oară în istorie, la Sazatel care sigilă decretul de moarte contra lui Naboth cu inelul regelui. — Curțiu ne spune că Alexandru și sigilă scrisorile pentru Europa cu propriul seu inel, și pe acelea pentru Asia cu inelul lui Dariu.

Odată ce Români adoptară usul inelului, îl supuseră la oare cari legi ficese. — Numai acei senatori cari fusesseră ambasadori, și acei generali căroro li se decretase onoarea triumfului puteau purta un inel de aur în zilele de solemnitate, de fer în celalalte.

Mai târziu se acordă dreptul de a purta inelul tuturor senatorilor și tuturor cavalerilor: cel de aur devine semnul distinctiv al ordinii cavalerilor, plebeienii l'aveau de argint, ear sclavii de fier.

La început nu se purta decât un inel dar cu introducerea luscului în în Roma, încep a se purta unul în fie care deget, ba chiar la fie care falangă.

Aveau inel de earnă, inel de vară; avură în fine pentru ori cesăptămână. — Lucrul fu întins la excesul cel mai mare de Eliogabal, care nu purta un inel mai mult de cât o dată, după cum nu purta mai mult de cât o dată nici chiar cioarecii.

Cât pentru chipul de a purta inele, el a fost foarte deosebit, și după diferitele națiuni, Evreii l'purtau în dreapta, Romanii la mână și în degetul care le plăcea mai mult și numai în timpurile cele din urmă se încep a se adauge pietre la inele, și a se purta esclusiv numai în mână stângă până într'atât în cât s'ar fi părut ridicol a l'purta în mână dreaptă. Grecii purtară tot deauna inelul în al patrulea deget de la mână stângă, pentru motivul, dice Aulu Geliu, că în acest deget se află un nerv care merge drept la inimă. Poate că pentru același motiv, și în zilele noastre, la căsătorii, se pune inelul nupțial în acelaș deget.

Usul acestui inel nupțial fu general la Ovrei și la Romani, și se pare că a trecut și la creștini chiar din primii secolii, de oare ce găsim mențiuni făcute chiar în Sertalian.

Înviare de prenumerațiune

la

„*Scoala Practică*”.

Magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară.

De

Vasile Petri.

Apare la prima fie cărei luni în numere de câte 2 coale, și costă pe an 3 fl. plătiți înainte. Abonamentele se fac la Redacțiunea „Scolei Practice” în Năsăud (Nassód, Transilvania.)

Veșînd, că astădi învățătorii a trei milioane de Români din Austro-Ungaria nu mai au nici un organ de specialitate lor, apunînd una după alta amândouă foile pedagogice, cari

mai apăreau în timpul din urmă — „Scoala Română“ și „Foaia Scolastică“ dela Blaș — m'am hotărât, la insistările unor amici zeloși de înflorirea scoalelor noastre, a reapuca de nou condeiul de redactor, spre a împli după putință, acest gol, pe cât de rușinos, pe atât de vătămător pentru învățătoria română de dincoace de Carpați.

Luând hotărârea aceasta, am căutat a mi da samă de neajunsurile scoalelor noastre și de modul, cum ele ar pute fi împlinite mai cu succes, și mam convins, că sub impregiurările actuale nu ași pute face un mai bun serviciu cauzei școlare, decât a scoate la lumină un diar, care lăsând la o parte tractatele teoretice, pentru cari mulți din învățătorii noștri au arătat până acum puțin interes, unii chiar și puțină precepere, să se ocupe singur numai cu partea practică a instrucțiunii, cu arta de a preda materiile de învățământ după principii metodice.

Mi-am dăis adică, că deși scoalele primare sunt institute de creștere, totuși mijlocul principal pentru atingerea acestui scop, preocupățiunea dîlnică a învățătorilor, este instrucțiunea. Numai instrucțiunea face, ca educațiunea se fie mai mult decât o simplă deprindere, se fie o dezvoltare, o creștere din lăuntru în afară.

Sufletul instrucțiunii însă este metoda. Instrucțiunea metodică sau rațională luminează mintea, încălzește inima, întărește voia, înaltă fruntea școlariului; lipsită de metod, ea îngreună numai memoria, tâmpesce și umilește. Învățătorul fără metod, neștiind de unde se apuce lucrul, se bate ca peșcele pe uscat, fără se poată face ceva spor; în urmă deperează sau devine cu totul nepăsător de chemarea sa; școlarii sei orbecând, se disgestă și dinșii, pierd credința în propriile lor puteri și caută a părăsi școala, unde pe ei nu-i așteaptă decât trudă și necaz. Din contră învățătorul măiestru în ale metodei nu mai se joacă cu instrucțiunea, procede sigur căci cunoaște bine calea progresului, nu face multă vorbă, fiind că tot cuvântul e cupănit și la locul seu, și chiar puțină învățătură se aibă, el scie din puțin se dee aproape tot cât are; discipulii sei învață cu drag, pentru că înțeleg învățătura, tocmai pentru aceea se desvoaltă și înaintează vedând cu ochii; ei nu fug de școală pentru că cunosc folos dela ea, și se poate spera, că pășind în viață, vor ocupa cu demnitate și înțelegință pozițiunile, în cari vor intra.

Metodul este în stare a face minuni chiar. Au nu scim cu toții, că discipline din cele mai grele, cum sînt d. e. fizica, gramatica, frângerile de cîntec, proporțiunile etc., cari mai înainte se învățau numai în gimnasii, astăzi se propun cu bun succes și fără nici o greutate până și în școalele elementare. Acest succes este a se atribui singur numai metodei basat pe psihologie. De aici dictul celebrului pedagog Diesterweg, că „puterea în învățătorului este metoda seu.“ Metodul face pe învățător, și învățătorul face școala.

Și cum stăm noi Români în privința aceasta? O spun pe față, căci nu-mi plac amăgirile de sine: avem puțin învățători despre cari s'ar pute dice cu drept cuvânt, că sînt măiestri în ale metodei. Un număr considerabil de învățători actuali n'au făcut nici când vre-un curs de pedagogie, ear între cei eșii din preperandii mulți sînt chemați, dar puțin alesi. Lucrul de altmintea se esplică de sine. Preperandiile noastre nu au lîngă șine școale de model, în cari elevii preperandiali se se poată deprinde cu praxa

școlară, și unde există vre-o școală de model, ea nu prea este model de școală. Afară de aceasta profesorii preperandiali, nu se aleg tot-deauna și pretutindinea cu privire la calificățiunea lor pedagogică, ei din alte considerațiuni. Sînt între ei și de aceia cari în viața lor n'au vădut o școală de model, prin urmare nici idee nu au despre ceea ce poate presta așa o școală; sînt alții cari nici când nu și-au dat samă de organismul școalelor primare, de întogmirea lor internăși esternă.

Eacă nu cum se face, că avem mulți dascăli, buni de a „dascăli“, va se dică maltracta junimea, și puțin învățători, cari se o lumineze, se o crească. Ne lipsesce în mare parte abilitatea metodică.

În privința aceasta am crețut, că ași pute aduce oare care folos școalelor noastre, și în credința aceasta am înființat.

„Școala Practică“, în care se vor publica:

1. Lecțiuni practice din toate obiectele de învățământ, executate deplin sau numai schițate.
2. Materii didactice înfățișând numai rezultatele instrucțiunii din școală.
3. Sciri școlare de interes practic.
4. Informațiuni pentru învățători la interpelațiunile, ce ni se vor face de cătră lectori în cause școlare și personale.
5. Recensiuni de scrieri pedagogice.

Lecțiunile vor ocupa cea mai mare parte din spațiu foii, și spre a fi înțelese de cătră toți, vor fi însoțite, unde va fi de lipsă, de observări didactice și psihologice.

Pentru ca însă lecțiunile se corespondă, după cuprins și formă, adevăratelor trebuințe ale școlii, am compus un

Plan de lecțiuni

pentru școalele elementare, întocmit pe 30 de săptămâni, în care se specifică pensurile din fie care obiect de învățământ, pentru fie care săptămână de școală. Acest plan de lecțiuni, care se poate considera ca un comentat la planurile de învățământ ținute în termeni generali, se va publica și el succesiv în „Școala Practică“, începînd îndată din numărul prim.

Astfel, alătura cu partea formală, va fi considerată și partea materială a instrucțiunii.

Vin deci a deschide prenumărațiunea la „Școala Practică“, în speranță, că învățătorii noștri cu inimă cătră chemarea lor, se vor grăbi a susține acest unic organ pedagogic, ce apare în Austro-Ungaria și care este merit a le înlesni atât de mult lucrul lor din școală.

Apelez cu deosebire la vechii mei amici, discipuli și cunoscuți, se nu pregete a propaga în cercurile lor scirea despre noua mea întreprindere și a lucra pentru reușita ei.

Nu m'am asociat de astădată cu nime la lucru, pentru că voiesc a fi mai liber în redactarea foii și pentru că profesor în pensie, cred a pute publica câte două coale pe lună chiar și când ași rămâne avisat singur numai la condeiul meu; cu toate aceste primesc cu plăcere ori ce concurs binevoitor, drept dovadă despre interesul învățătorilor pentru instrucțiunea publică.

Antărul număr va apăre la 1 Aprilie vechiu; și fiindcă sînt hotărît, în urma experiențelor de mai înainte, a nu tipări decât un mic număr de exemplare de rezervă, cu atât mai virtos, cu cât numerele sînt de câte două coale, de aceea rog pe cei ce doresc a se prenumăra la „Școala Practică“, se binevoiască, în însuși inte-

resul lor, a trimite costul abonamentului cât mai îngrabă, și mult până la Dumineca Floriilor; altcum nu le pot garanta numerele dela început.

Terminând declar, că ori care se fie numărul prenumăraților, foia va apăre cel puțin un an întreg, imi place însă a crede, că ea se va susține și mai departe, fiindcă atinge o lipsă din cele mai simțite la noi, — altmintea zeu! am trebui să desperăm de învățătorii noștri. —

Salutare colegială și se ne vedem cât mai numeroși în „Școala Practică.“

Năseud, 1/13 Mărțisor 1882.

Vasile Petri.

Loterie.

Mercuri în 22 Martie n. 1882.

Sibiui: 74 58 3 57 78

Bursa de Viena și Pesta

Din 21 Martie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	118.70	118.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orientat ung. . . .	88.25	88.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung. . . .	108.50	108.50
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung. . .	93.75	—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	133.—	132.75
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pămîntului	98.—	98.—
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	96.—	96.25
Obligațiuni urbariale temeșane .	95.50	96.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	95.50	95.50
Obligațiuni urbariale transilvane.	96.50	96.50
Obligațiuni urbariale croato-slavo-voice	98.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	96.75	96.75
Datorie de stat austriacă în hărtie	74.90	75.—
Datorie de stat în argint	75.85	75.50
Renta de aur austriacă	93.10	93.50
Sorți de stat dela 1860	129.50	128.—
Acețiuni de bancă austro-ung. .	810.—	820.—
Acețiuni de credit austr.	315.40	315.25
Acețiuni de bancă de credit ung. .	307.—	307.50
Sorți unguresci cu premii	117.50	117.—
Sorți de regularea Tisei	109.—	110.—
Scrișuri fonciari ale institutului „Albina“	—	—
Argint	—	—
Galbin	5.64	5.63
Na oleon	9.53	9.53
100 marce nemțesici	58.75	58.75
London (pe polița de trei luni) .	120.45	120.50

ad. Nr. 65.

[39] 1—3

CONCURS.

Venind în vacanță 6 din stipendiile acordate la învățacei de meserii în anul 1879 se scrie prin aceasta de nou concurs la șese stipendii de câte 25 fl. v. a. pe an, pentru tineri români, cari voesc a învăța una din următoarele meserii: rotăria, dulgheria (lemnăria, bărdășia) faurăria, măsăria (tâmplăria), cismăria, palăria, curelăria s'au șelaria.

Cerurile au se fie instruite cu următoarele documente:

1. Carte de botez, din care se vadă, că concurrentul este de nascere Român și că are cel puțin vârsta de 14 ani.
2. Atestat școlastic, din care se se poată vedea, că concurrentul are cel puțin cunoscințele ce se predau în școalele primare din Austro-Ungaria și se cunoască și o altă limbă folosită în țeară, precum maghiară s'au germană.
3. Revers dela părinți s'au tutori prin care acestia se deobligă, că vor lăsa pre fi lor se învețe meseria, la care se aplică, până când vor eși sodali cu atestat în regulă.
4. Un exemplar din Contractul ce părințele s'au tutorul concurrentului va încheia cu măiestrul, la care învățăcelul întră la meseria ce și-a ales.

Cerurile astfel instruite sînt a se înainta subsemnatului comitet până în 1 Maiu st. n. a. c.

Din ședința comitetului „Asociațiunea Transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută la Sibiui în 7 Martie n. 1882. Iacob Bologa m/p., Dr. D. P. Barcianu m/p., secretar al II-lea

Serisuri fonciare de 6% ale Institutului de credit și de economii „Albina“ în Sibiui.

Fiindcă acest institut acoordă împruturile sale ipotecare în scrișuri fonciare numai până la cel mult o terțialitate a valorii ipotecelor, acele scrișuri oferă o siguranță mai mare decât pupilară și sînt prin urmare foarte acomodare pentru fructificare de capitale, sînt notate la bursa din Budapesta și aduc 6% interese. Cuponii de interese se plătesc fără de nici o subtragere la semestru în 1 Aprilie și 1 Octombrie a fie cărui an la cassa institutului în Sibiui și la firmele numite mai jos. Scrișurile fonciare se rescumpără în întreaga lor valoare nominală în cel mult 20 ani prin tragere la sorți în tot anul în luna lui Septemvrie. Se găsesc de vânzare în cursul zilei la cassa institutului în Sibiui, la „Banca comercială pestană ungară“ în Budapesta, la Dl bancar P. I. Kabdebo în Sibiui și la Dl Ioan Dușoiu comerciant în Brașov.

Sibiui, 20 Martie 1882.

[40] 1—3 Direcțiunea institutului „Albina“.

[41] 1

Numai odată se ofere o ocaziune așa de favorabilă de a procura un orologiu escelent cu jumătate prețul.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg continentul Europei, n'au lăsat neatinșă și Elveția. Consecența a fost emigrarea lucrătorilor în masse, care a periclitat existența fabricilor. Și fabrica reprezentată de noi, care e cea dintâi și cea mai însemnată fabrică de orologioare, a încheis de o cam dată fabrica sa, încredințându-ne noi cu vânzarea fabricatelor sale. Aceste așa numitele orologioare de-buzunariu-Washington sînt cele mai bune de pe lume, sînt foarte elegant gravurate și înfrumșețate și lucrăte după sistemul american.

Toate orologioarele sînt repassate (esaminat) pe secundă și garantăm pentru fie-care 5 ani

Ca dovadă a garanției sigure și a solidității celei mai severe, ne obligăm prin aceasta în public, că sîntem gata a reprimi și schimba fie-care orologiu, ce nu convine. 1000 remontoire de buzunariu fără cheie de întors la toartă, cu mantelă de cristal, regulate cu acuratățea estra-ordinară pe secundă; afară de aceasta aurite prin electro-galvanism nou, dimpreună cu lanț și medalion etc., prețul de mai înainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unul.

1000 anecore esemplare de lucn din argint, pe 15 rubinuri cu cadranuri în email, arătător de secunde, sticlă lăță de cristal, mai înainte cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unul, toate repassate pe secundă.

1000 orologioare-cilindre înfrumșețate în capsulă de nickel argint, cu sticlă lăță de cristal pe 8 rubinuri foarte fin repassate, dimpreună cu lanț medalion și cutie de catifea, mai înainte fl. 15; acum numai fl. 5.60 unul.

1000 orologioare anecore de argint veritabil de 13 loți, probat de oficiul monetarului c. r. pe 18 rubinuri, afară de aceasta aurite prin electricitate, foarte fin regulate. Oroloagele au costat mai înainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unul.

1000 orologioare remontoire-Washington de buzunariu din argint greu și veritabil de 13 loți probat la oficiul c. r. de punciare, pe lîngă garanție severă repassate pe secundă, cu mechanism de nickel așa încât orologioarele aceste n'au nici când lipsă de reparatură. Oroloagele aceste au costat mai înainte fl. 40 și astăzi se capătă cu prețul fabulos de eftin numai cu fl. 20. Afară de aceasta lîngă fie-care orologiu se dă grațuit un lanț, medalion și cutie de catifea

1000 orologioare pentru doamne de aur veritabil cu 10 rubinari, mai înainte cu fl. 40, acum cu fl. 20.

1000 orologioare remontoire de aur veritabil pentru domni sau doamne, mai înainte cu fl. 100 acum fl. 40.

650 orologioare de părete cu încuadratură de email cel mai fin și cu mechanism de sunat, mai înainte cu fl. 6 acum cu fl. 3.75 unul repassat.

650 orologioare desteptătoare cu aparat de larmă, foarte fin regulate, aplicabile și ca orologioare pe masa de scris, mai înainte fl. 12 acum numai fl. 4.30.

650 pendule cu lucru foarte fin de sculptură în căsuții înalte gotice de lemn, de întors în fie-care a opta di, regulate fin pe secundă, foarte frumoase și imponente; de oare ce un astfeliu de orologiu și în 20 de ani mai are preț înțoiș-se nu lipsească astfeliu de orologiu din nici o familie, mai cu samă pentru că astfeliu de piesă de cabinet este decor în fie-care locuință. O ro loagele aceste costau mai înainte fl. 35, acum numai fabulosul preț excepțional de eftin de fl. 15.75 unul.

Comandând cine-va orologioare pendule are se adauge și o arvună.

Adresa: [illegibil] nr. 9

Desfacere de orologioare a Fabricii de orologioare Fromm. Viena Rothenthurmstrasse Nr. 9, Parterre.